

PUNK

Punk naj bi se prvotno pojavil v 2. polovici 1976 leta v Veliki Britaniji. Zasnovo je imel v glasbi iz ZDA, ki se zaradi svoje energičnosti, udarnosti, in enostavnosti ni dosti razlikovala. Tudi sprožili so ga Američani (Ramones, l. 1975 na angl. turneji), igrali so le tehnično nezahtevno 3 akordno glasbo.

Medtem je Velika Britanija doživljala veliko socialno in politično krizo, ki se je obdržala tudi na glasbenem področju. Sceno so obvladali pompozni bendi tipa: YES, ELP, Genesis in podobni, ki so zahtevali kar veliko koncentracijo in tudi določenega predznanja, tega pa mlada generacija (v letih 1976, 77), prepuščena cesti in sami sebi, ni imela.

Tako se je vse skupaj začelo, iz želje po tem, da si tudi ta generacija najde svoj prostor pod soncem.

Danes bi težko trdili kdo je pravzaprav začel punk v Angliji. Ali je bil to menedžer Malcolm McLaren – čudaški diplomirani nakladač in lastnik trgovine erotičnih ter sado-mazo pripomočkov (imenoval se je Sex), ki je imel kar nekaj izkušenj z glasbenega področja (ex menedžer New York dolls) ali pa je bila začetnica punka njegova skupina SEX PISTOLS. Skupina je svojo glasbo gradila na rock'n'rollu. Izpostavila je divji ritem, močan električni zvok, bliskovito hitrost in petje, ki je bolj spominjala na histerično vpitje. Uporabljali so le kitare in bobne. Skratka igrali so – kolikor so pač znali – podivjani, odtrgani rock'n'roll, ki je bil nastrojen proti vsemu in se na moč čudno oblačili. Danes tako eni kot drugi pravijo, da so bili samo oni tisti, ki so naredili punk. Resnica je verjetno nekje vmes.

McLaren in kitarist Steve Jones sta poleg jukeboxa, ki je stal zraven trgovine, izvedla avdicijo z Johnom Lydonom, ki je moral peti Alice Cooperjevo School's out. John je avdicijo "dobro" prestal, Jones pa jo je

označil za gnilo in Johna se je prijel vzdevek Rotten (gnil). Ostalo pa je zapisano v legendo.

Nesporno je to da je bil McLaren tisti, ki je lansiral značilni "punk" izgled – štrleče, pobarvane in nekompatibilne frizure, razsuto in strgano obleko, okrašena z kičastimi predmeti in nakitom brez vrednosti, s verigami, neti in spomkami. Izgled je igral kljub vsemu pomembno vlogo, saj so se punkerji preko tega vizualnega šoka (tak izgled je bil takrat obravnavan kot nekaj nepojemljivega in šokantnega) prepoznavali in se tako med seboj zblíževali. S tem so tudi čutili da nekam pripadajo.

Po drugi strani pa je Rotten s svojim nihilizmom in politično – seksualnimi izpadi postal vzor, glasnik in heroj nove punkerske generacije.

15. oktobra 1976 SEXi podpišejo pogodbo z EMI, čez mesec dni pa izdajo punk himno Anarchy in the UK. To odpre nove možnosti tudi drugim punk skupinam, ki so sicer v anonimnosti delovala že dalj časa. Tako se je na otoku začela invazija mladih skupin, ki jim ni bilo nič sveto. Vsaka po svoje se je borila za popolno anarhijo, politično in socialno pravico, za ukinitve mnogih institucij in sploh za priznanje, da je punk gibanje drugačno. Vse to je mladina z navdušenjem sprejemala, saj so ji bili njihovi junaki zelo podobni. V teh letih so na sceno prodrli vsi klasični bendi kot so Sex Pistols, Clash, Buzzcocks, Sham 69, Damned, Stranglers, Jam, Penetration, X-Ray Spex, heartbreakers, Vibrators, Sioxsie And The Banshees, Dead Boys in še mnogi drugi. Ideja punka je živela v polnem sijaju vendar ne za dolgo. Vse skupaj je trajalo le eno samo dolgo poletje. Glasbena industrija je hitro došla, da se da tudi s to glasbo ogromno zaslužiti. Tako je simbolično prava ideja punka umrla januarja 77' ko so The Clash podpisali pogodbo z CBS (sedaj SONY MUSIC). Tako punk postane donosen posel. Res pa je tudi, da punk brez podpore glasbene industrije nebi bil to kar je! Dejstvo je, da je miselnost velikih založb v nasprotju z tisto, ki so jo imeli punkerji. Tega leta je bil punk že povsem vsakdanji izraz, ki ni več dajal svojega učinka šokantnosti in drugačnosti. Že naslednje generacija punk bendov so precej bolj obvladale instrumente in se tudi drugače obnašala. Vendar jo zaradi svoje iskrenosti, divjosti in udarnosti še vedno lahko primerjamo z prvimi bendi klasičnega punka.

Leta '78 je disco invazija izrinila punk iz osrednjih medijev. Globalnega gibanja ni bilo več. Toda punk kljub temu ni izumrl. V ZDA so nastajale nove skupine, ena takih so bili Dead Kennedys, ki so odigrali podobno vlogo kot v Veliki Britaniji Sex Pistols. Tako vse do danes v Ameriki deluje močna ameriška punk scena, katere značilnosti so večja melodičnost in predvsem drugačen pristop. Leta 1978 je že vsega konec. Sid Vicious umre, Sexi se razidejo, bendi se obnašajo veliko bolj zvezdniško zaradi pravil glasbene industrije. Dejansko se je punk vrnil v podzemlje in pustil neizbrisen pečat v sodobni rock glasbi. Klasični punk se transformira v nešteto novih glasbenih smeri, kot so new wave, hardcore, post punk, blitzcore, nazi punk in se začel mešati z vesim mogočim od disca do heavy metala.

Punk je tudi v Sloveniji pustil usodne posledice v glasbi, čeprav je k nam prišel šele v začetku leta '78. Začeli so ga Pankrti. Punk so vrteli tudi na Radiu Študent, Igor Vidmar pa se je okronal za guruja punk scene pri nas. Zaradi zamika v letih tudi ni bilo ostre meje med klasičnim punkom, ki so ga utemeljevali predvsem Pankrti, Lublanski psi in Buldogi ter kasnejšim slovenskim novim valom. New wave bandi, ki so pod vplivom punka in post punka začeli delovati v prvi polovici osemdesetih, še danes predstavljajo enega vrhuncev slovenskega rocka. Bandi kot Niet, Via Ofenziva, Čao Pičke, Berlinski zid, U.B.R., Šund, Kuzle in še nekateri, spadajo v ospredje našega punka. Slovenski punkerji so se zelo močno zgledovali po angleških. Predvsem so jih posnemali v načinu igranja glasbe, zato tudi ni presenetljivo, da so frontmenski skupini Pankertom, bolj ali manj, upravičeno očitali plagiatorstvo in neizvirnost.

V začetku devetdesetih se je punk pod vplivom modnih ameriških trendov spet vrnil v središče pozornosti, vendar pa razen glasbene forme s pravim punkom nima kaj dosti skupnega. Novi albumi se prodajajo v milijonskih nakladah in punk bandi kot so Offspring ali Green day z lahkoto polnijo velike dvorane, ponovno združeni Sex Pistols pa celo stadione. Stari punk je bil predvsem kulturni čudež, nekaj fenomenalnega, stanje zavesti, ki razen v Veliki Britaniji ni imela večjih komercialnih uspehov. Album Sex Pistolsov se je v Ameriki prodal le v nekaj deset tisoč izvodih, čeprav je pustil nazamerljiv vpliv na naslednje generacije. Zato morda trditev, da je punk umrl že leta 1977, ko so Clashi podpisali pogodbo z veliko založbo (in ne le oni) le ni tako neumesna.

ZABLUJENA GENERACIJA

Začetki skupine Zablujena generacija (zablujena - odštekana, utrgana...), punkrock benda doma iz Idrije, sežejo v leto 1994. Takratno posadko, ki je svoje vplive črpala predvsem iz legendarnih ameriških punkerjev Ramones, smo sestavljali Primož (vokal, kitara), Ramon (kitara), Marko (bas) in Igor (bobni). V tem času ste nas lahko našli po različnih idrijskih garažah in kletah, kjer so začeli nastajati tudi naši prvi komadi. Po prvih koncertih v živo, ki smo jih odigrali predvsem na primorskem koncu, se nam leta 1996 ponudi prilika, da nastopimo na prvem večjem koncertu in sicer na Zgaga Rock festivalu 96', ki smo jo seveda izkoristili. Ker so bile v bendu misli že pri prvi plošči, smo leta 1997 posneli naš prvi album. Odpravili smo se v ljubljanski studio Kif-Kif kjer smo pod producersko taktirko Žareta Paka posneli štirinajst komadov, od tega trinajst avtorskih, komad "Superlim" pa predelali od nekdanje idrijske punk skupine Kuzle. Za izdajo plošče se pokaže interes s strani ljubljanske založbe Vinylmania Records, ki jo v mesecu juniju 97' izda pod imenom Fajht. Pri poslušalcih ter kritikih plošča naleti na zelo dober odmev, še istega leta pa poleg klubskih koncertov po Sloveniji nastopimo tudi na Zgaga Rock festivalu 97'

in Novem Rocku 97'.

Ker so želje in pričakovanja velika že naslednje leto odidemo v isti studio, kjer posnamemo novo ploščo. Prav tako kot prva tudi ta izide za založbo Vinylmania Records v mesecu maju 98' pod naslovom Pank zablada. Na tej plošči najdete trinajst komadov, od katerih postaneta singla "Pank bejba" ter "Mokre sanje" med mlado publiko nekakšni mini punkrock uspešnici. Čeprav so misli tudi že pri prvem videospotu, nam ga nekako ne uspe posneti. Drugače pa smo na to ploščo uvrstili tudi komad "Poljubi me", ki je spet predelava idrskih Kuzl. Po posnetju te plošče pride v bendu tudi do zamenjave basista - na Markovo mesto vskoči Aljoša. Nova zasedba je naslednja: Primož (vokal, kitara), Ramon (kitara), Aljoša (bas) ter Igor (bobni). Istega leta izide tudi kompilacija Drž' te jih! To niso Niet!!! za katero v novi postavi posnamemo komad "Ritem človeštva".

V letu 1999 si Primož obleče uniformo, bend pa koncertno miruje. Počasi, čez vikende, začnejo nastajati novi komadi, Primož pa po sedmih mesecih končno zapusti ustanovo. Ker se proti koncu leta 99' nabere že kar precej komadov jih posnamemo v studiu Krajnik v Škofji Loki. Z novim producentom, letečim holandcem Matom, posnamemo osemnajst komadov, ki se marca 2000 pojavijo na našem tretjem CD-ju pod naslovom Ultra lahko. Plošča izide pri isti založbi kot prvi dve, na njej pa lahko naletite na sedemnajst povsem avtorskih komadov ter na priredbo puljskih KUD Idijotov "Tišina".

1. oktobra 2001 je izšla naša četrta plošča z naslovom POZITIV VABREJŠAN. V želji predstaviti svojo glasbo širšem občinstvu, smo se odločili prekiniti sodelovanje z dosedanjo založbo Vinylmania Records in poiskati novo, s katero bi nam bilo lažje uresničiti svoje načrte. V tej nameri smo februarja 01' izdali singl in posneli videospot za komad "Pozitiv vabrejšan", s katerim smo prepričali tudi založbo Menart. Kmalu nato je sledil podpis pogodbe in snemanje še preostalih komadov za prej omenjeno ploščo. Na njej danes najdete dvanajst komadov in nekakšen uvod v samo ploščo, vse skupaj pa je bilo posneto v studiu RSL Novo Mesto, kjer nas je prenašal, posnel in zmixal Mot, producent plošče pa je bil naš že dolgoletni friend Dare Kaurič - kot nekakšen nov član benda je med nas prinesel neko novo svežino, katera se seveda pozna tudi na plošči. Naslednji singl, ki je v oktobru 01' nekako pospremil izid našega novega CD-ja, in prav tako tudi spot je bil posnet za komad "Superboy", v januarju 02' pa je bil na poslušanje in ogled postavljen že naš tretji spot "Sonce nabija". Trenutno so naše želje zelo preproste - koncerti, koncerti, koncerti in tako našo novo ploščo približati prav vsem tistim, ki sta jim energija in svežina blizu. Po dolgoletnem trdem delu in nabiranju koncertne kilometrine smo danes prepričani, da nam bodo dosedanje izkušnje v teh namerah zelo koristile.

ZABLUJENA GENERACIJA

Zablujena generacija je Idrijska punk-rock skupina. Nastala je leta 1984 in je posnela že 6 cd-jev, od katerih je zednji "Pozitiv vibrejšan" požel velik uspoeh.

PANKRTI

Je bila, je in bo najboljša punk skupina v Sloveniji. Obstajala je med leti 1977 in 1988.

RACIJA

Racija je mlada punk-rock skupin, ki pa je izdala že 2 cd-ja

NIET

Niet je ljubljanska hard-core punk skupina. Skupina se je nastala novembra 1983

